

Programområde

Kultur och bibliotek

- En programhandling för
framtiden

Beredningen för omsorg och lärande

Innehållsförteckning

Programområde	2
Vägledande idé och tanke	3
Prioriteringar	4
Kultur för barn och unga	4
Bibliotek som attraktiva mötesplatser	4
Kultur för äldre och funktionsnedsatta	5
Beredningens förslag till kommunfullmäktige för beslut	6
Inriktningsmål	6
Verksamheterna ska arbeta för att	6

Programområde

Uppdraget innebär att ta fram ett program för vad som skall uppnås till år 2015 när det gäller verksamhetsutvecklingen inom biblioteks- och kulturområdet.

Vision 2015, fokusområden och andra programområden

Uppdraget har beröringspunkter till flera olika kommunala verksamheter såsom utbildning och omsorg. Tydliga kopplingar finns till Vision 2015, bland annat mot målet stolta Göingar och fokusområdet utbildning. Vidare finns i visionen ett övergripande perspektiv som lägger en plattform för verksamheterna i form av en allmän ambitionsnivå som innebär att kommunens service skall hålla god kvalitet med medborgaren i fokus.

Programhandlingens syfte är att visa riktningen för vilka prioriteringar kommunen ämnar göra i ett långsiktigt perspektiv. För att kunna följa verksamheternas arbete, åtgärda eventuella brister eller uppmärksamma goda exempel ska verksamheterna årligen redovisa och presentera sitt arbete för kommunfullmäktige.

Styrande lagar och vägledande dokument

Internationella styrdokument: FN:s barnkonvention

Nationella styrdokument: Bibliotekslagen, skollagen

Kommunala styrdokument: Vision 2015, kommunens gemensamma värdegrund, översiktsplanen

Inspirationsdokument

Regional kulturplan för Skåne 2011-2012 samt Kulturpolitiskt program: Öppna landskap - konst och kultur i Skåne

Tid för kultur: Regeringens proposition 2009/10:3

Vägledande idé och tanke

Kultur, en framgångsfaktor!

En viktig framgångsfaktor för ett samhälles attraktivitet och dragningskraft är att det finns ett rikt kulturliv och kulturellt utbud. Genom att lyfta fram och ge befintliga kulturarrangemang en framträdande plats, samt genom att skapa nya spännande kulturarrangemang, kan kommunen skapa en positiv kraft för medborgare och besökare.

Kultur är ett sätt för varje människa att uttrycka sig, forma sin identitet, påverka och förändra. Därför behöver kulturen mötesplatser och scener för att visas upp och uttryckas.

Kultur bidrar till att skapa livskvalitet och gemenskap inom ett samhälle genom att öka människors möjlighet till förståelse för varandra och kan därmed fungera som en länk mellan generationer. I detta arbete har näringsliv och kulturföreningar tillsammans med kommunen en viktig roll och uppgift att fylla.

Kultur, skapande verksamhet och möten med levande kultur, är en omistlig del i det livslånga lärandet. Handens och hjärnans kunskap stödjer varandra och vi vet att det ömsesidiga stödet behövs. Samverkan mellan bibliotek, kultur, skola och studieförbund är därför ett prioriterat område som bör stimuleras än mer. Genom samverkan kan barn, ungdomar och vuxnas egen kulturaktivitet ges utrymme, stärkas och uppmuntras. Målet är att genom en ökad samverkan mellan skolan och kulturlivet långsiktigt integrera kulturella och konstnärliga uttryck i skolans arbete, vilket bidrar till att nå kunskapsmålen i högre grad. Målet med samverkan mellan kommun och studieförbund syftar till att ytterligare stärka det livslånga lärandet samt att ge vuxna ett större utrymme att ge uttryck för sina kulturella och konstnärliga intressen.

Kultur och hälsa hänger ihop. Flera undersökningar visar att då man får man sina behov tillfredsställda även på det själsliga planet mår man bättre. Kultur är en möjlighet att förlänga det friska hos människan och ge glädje i tillvaron. Kultur får inte vara något som man nöjer sig med att skvätta ut lite då och då för att sedan slå sig till ro och tycka att man har gjort sitt. Kulturella upplevelser och aktiviteter ska finnas med som en naturlig del av vardagslivet oavsett om man är gammal eller ung, frisk eller sjuk.

Östra Göinge kommuns kulturverksamhet skall uppmuntra och stimulera ideella krafter.

Studieförbunden är viktiga aktörer i det lokala kulturlivet och har en framstående roll för fortsatt lärande och förkovring i vuxen ålder, det livslånga lärandet. Föreningar som målmedvetet anordnar aktiviteter och arrangemang eller som rekryterar och attraherar ungdomar skall stödjas. Verksamhet riktad till barn och ungdom och till funktionshindrade skall prioriteras. De ideella föreningarna och studieförbunden ska känna att kommunen är ett stort stöd och en aktiv part för deras verksamheter. Samarbetet mellan kommun, studieförbund och föreningar skall utökas.

Genom samverkan mellan kommun, hembygdsföreningar och andra aktörer på området skall kommunen sträva efter att den lokala historien och de folkliga traditionerna hålls levande som grund för förståelsen av vår egen tid. Kulturvärden som t.ex. kulturlandskap, kulturmiljöer, hembygdsgrändar och kulturpersonligheter i kommunen skall marknadsföras. Här spelar hembygdsföreningar, kulturföreningar och andra ideella föreningar och aktörer en stor och viktig roll.

Prioriterade områden

Det överordnade prioriterade området är barn- och ungdomskultur där samverkan mellan skola och bibliotek lyfts fram. Syftet med denna prioritering är att främja läsförståelse samt uppmuntra barn och ungdomar att ta del av och utvecklas inom kulturområdet.

De andra två prioriterade områdena är Bibliotek som attraktiva mötesplatser samt Kultur för äldre och funktionsnedsatta.

Kultur för barn och ungdomar

Barn och ungdomar är en prioriterad målgrupp för kommunens kulturverksamhet. Musikskolan, kulturteamet, biblioteken och kulturhuset skall fungera som en bas för att barn och ungdomar ska stimuleras att delta i kommunens musik- och kulturliv. Arbetet med barn- och ungdomskultur bör vara gränsöverskridande mellan verksamheterna. Samverkan mellan kommun, kulturhus, bibliotek, föreningar, studieförbund, regionala kulturinstitutioner och andra aktörer bör uppmuntras för att kunna erbjuda barn- och ungdomar ett rikt utbud av kulturella upplevelser samt ge utrymme och möjligheter till eget skapande.

Bibliotek som attraktiva mötesplatser

Bibliotek är viktiga mötesplatser och skall vara kommunens informationscentra med tillgång till böcker, IT och andra medier. Därför är det viktigt att denna service finns tillgänglig för medborgarna. I samverkan med andra aktörer på området skall biblioteken medverka till att höja kunskaps- och utbildningsnivån hos kommunens invånare. Biblioteken ska erbjuda de medier som behövs för att nå ett livslångt lärande och dess personal ska ha hög kompetens vad gäller informationssökning och förmedling. Biblioteken ska även kunna erbjuda de arbetsytor som krävs för det livslånga lärandet. Biblioteken i Östra Göinge arbetar aktivt med kulturhustanken. Genom att i samverkan med andra aktörer i än högre grad ha utåtriktade verksamheter, program, föreläsningar och författarbesök, stärks den totala kulturupplevelsen och personliga utvecklingen för invånarna i Östra Göinge. Biblioteken skall arbeta för ökad läsning och läsförståelse i alla åldersgrupper. Samarbetet mellan bibliotek och skola bör vidareutvecklas för att ytterligare stimulera den läsfrämjande verksamheten. För att samarbetet ska bli än mer effektivt är det viktigt att en gemensam övergripande syn på det lässtimulerande arbetet tas fram.

Kulturarrangemang som anordnas i samverkan mellan kommun, näringsliv och andra aktörer ska uppmuntras och prioriteras. Utbudet ska präglas av mångfald och stimulera till kulturmöten över generations- och kulturgränser. Kulturarrangemang bör marknadsföras på kommunens webbplats. Långsiktigt bör en digital kulturkalender tas fram. Tillgången till mötesplatser för kultur bör inventeras och en plan för utveckling av dessa tas fram.

Kultur för äldre och funktionsnedsatta

Äldre ska ges tillgång till kultur och bibliotek. Kultur är en del i den goda livsmiljön som stimulerar och ger glädje. När de äldre inte orkar komma ut till kulturen, kommer kulturen till dem! Biblioteken ansvarar för att sprida kultur på bred front inom äldreomsorgen. För att lyckas i den uppsökande

verksamheten ska biblioteket kunna erbjuda lämpliga medier för just dessa målgrupper, som exempel Daisyböcker och storstilsböcker. En samordning av resurserna i den uppsökande verksamheten bör göras av berörda parter. Biblioteken anpassas till att vara tillgängliga för alla, oavsett funktionsnedsättning. Uppsökande verksamhet för att nå de grupper de som inte har möjlighet att ta sig till biblioteken anordnas. Funktionsnedsattas möjlighet i att delta i kulturarrangemang och aktiviteter bör beaktas.

Beredningens förslag till kommunfullmäktige för beslut

Inriktningsmål

- I Östra Göinge kommun har barn- och ungdomskultur hög prioritet. Barn och ungdomar ges tillgång till kultur på deras villkor, kultur och bibliotek ses som en aktiv resurs i det livslånga lärandet och är en självklar del i skolan
- I Östra Göinge kommun finns ett rikt och varierat kulturliv för invånare och besökare i alla åldrar. Kulturlivet präglas av mångfald och stimulerar till möten som ökar kommunens attraktionskraft
- Kommunen har attraktiva mötesplatser för kultur, goda förutsättningar för eget skapande och marknadsför det lokala kulturutbudet på ett strategiskt och målinriktat sätt
- Kommunen ska verka för ett möte mellan professionella och amatörer. I Östra Göinge kommun ska finnas ett brett utbud av både det lokalproducerade och den inköpta regionala och nationella kulturen.

Verksamheterna ska arbeta för att

- Alla barn, från förskola till gymnasiet, möter varje läsår en etablerad författare samt tar del av en teater-, musik-, film-, konst- eller annan performanceföreställning
- Ett kulturforum upprättas för ungdomar med förutsättning att delta, bestämma och medverka i kulturella aktiviteter
- Tillsammans med biblioteken utveckla ett samarbete med samtliga förskolor och skolor för att främja läsning, läsförståelse och kulturell utveckling
- I Östra Göinge kommun ska det finnas ett brett utbud av både det lokalproducerade och den inköpta regionala och nationella kulturen som verkar för att öka mötet mellan professionella och amatörer
- Varje bibliotek erbjuder öppen förskoleverksamhet under minst en förmiddag i veckan
- Ett kombinerat biblioteks- och kulturkort har introducerats och används av en majoritet av medborgarna
- Samarbetet mellan kommun, bibliotek, studieförbund, föreningar, frivilligorganisationer och näringsliv har ökat
- En Kulturarrangemangskalender finns tillgänglig och uppdaterad via kommunens hemsida.
- Ett bidragssystem som bygger på att premiera kulturaktiviteter och arrangemang har arbetats fram
- En strategi för hur konst i kommunens ägo ska hanteras bör tas fram under 2011.
- Uppsökande verksamhet för att nå ut med kultur till äldre och funktionsnedsatta har påbörjats